

КОСТОВА НАТАЛІЯ ІВАНІВНА

*Одеський державний університет внутрішніх справ,
доцент кафедри конституційного та міжнародного права,
кандидат юридичних наук*

КОСАРЬ УЛЯНА СЕРГІЙВНА

*Одеський державний університет внутрішніх справ,
здобувач вищої освіти*

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КІБЕРБЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ
ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ**

З розвитком інформаційних технологій та становленням інформаційного суспільства людство стикається із певними проблемами у сфері кібербезпеки, які потребують сучасних підходів та рішень. Основні сфери життя суспільства, такі як економіка, міжнародне співробітництво, безпека держави в кіберпросторі та інші потребують новітніх систем захисту від кіберзлочинності. Ситуація, яка склалася на сьогоднішній день з кіберзлочинністю, вимагає постійного удосконалення методів боротьби з кіберзлочинами, розробки інформаційних систем та методів, спрямованих на забезпечення кібербезпеки нашої держави.

Для детального вивчення даної теми варто звернутись до чинного законодавства та розглянути поняття кібербезпеки. Таким чином, кібербезпека – захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства та держави під час використання кіберпростору, за якої забезпечуються сталий розвиток інформаційного суспільства та цифрового комунікативного середовища, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних і потенційних загроз національній безпеці України у кіберпросторі [1].

Неможливо оминути таку проблему як кібервійна між Україною та Росією. Йдеться мова про те, що на тлі відкритих збройних змагань не залишають спроби атакувати інформаційну інфраструктуру і кіберзлочинці. Зокрема, хакери насамперед атакують банківські компанії, дані державних служб та організацій та телекомунікаційну сферу. Для боротьби із кібератаками та посилення безпеки в інформаційній сфері було підписано указ, яким уведено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про Стратегію кібербезпеки України», де зазначаються виклики та загрози для України у сфері кібербезпеки, засади та шляхи розбудови національної системи кібербезпеки, пріоритети та стратегічні цілі нашої держави у даній сфері суспільних відносин [2].

Вважаємо, що така сфера суспільних відносин як кібербезпека обов'язково потребує детального нормативно-правового закріплення. Наразі існує проблема недосконалості законодавства у сфері кібербезпеки, застарілість інформаційно-правових норм, недостатній рівень

покарань за інформаційні правопорушення, повільне застосування положень європейського законодавства в даній сфері. Зокрема, для ефективного регулювання даної сфери життєдіяльності є необхідним внесення правок та доповнень до чинного законодавства в області кібербезпеки, зокрема пропонується створити Інформаційний кодекс України, що містив би звід інформаційно-правових норм.

Не менш актуальною проблемою є нестача фахівців в області кібербезпеки, адже з розвитком інформаційних технологій зростають загрози кібератак. Саме тому сьогодні перед державами світу гостро постає питання вдалої комунікації можливих наслідків кіберзагроз серед представників державного та приватного секторів. Разом із тим, Україна є тією країною, що має усі можливості для подальшого успішного розвитку галузі та вдалого реагування на такі виклики. За інформацією USAID, компанії державного сектору наразі покривають лише 20–25 % своїх потреб у сфері кібербезпеки, а урядові установи – від 20 % до 50 % [3]. Україна приділяє достатню увагу розвитку військового сектору, проте важливо не забувати за кіберзлочинність. Тому доцільно буде створити кібервійська, які «воюватимуть» у сфері кіберпростору і «відбиватимуть» кібератаки.

До того ж, на сьогоднішній день постає проблема низького рівня обізнаності суспільства щодо кіберзагроз та кіберзахисту. Варто підвищувати рівень цифрової грамотності населення, розвивати культуру безпечного поводження у кіберпросторі, адже кібератаки спрямовані не тільки на урядові та державні установи, а й на звичайних українців. Наприклад, хакери можуть розсилати фішингові листи на особисті електронні скриньки людей, намагаючись отримати доступ до їхніх соціальних мереж для здійснення російської пропаганди. Тому, розвивати рівень грамотності людей в сфері інформаційних технологій є надзвичайно важливим завданням.

Список використаних джерел:

1. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 05.10.2017р. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2017. № 43. Ст. 403.
2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року «Про Стратегію кібербезпеки України»: Указ Президента України від від 26.08.2021р. № 447.
3. Що не так з ринком кібербезпеки в Україні? З ним все так і в нього величезний потенціал – і ось який. *НВ*: веб-сайт. URL: <https://techno.nv.ua/ukr/technoblogs/rinok-kiberbezpeki-v-ukrajini-50192109.html>

Ключові слова: кібербезпека, кібератаки, кіберзагрози, кіберзлочинці, кіберпростір.

Key words: cybersecurity, cyberattacks, cyberthreats, cybercriminals, cyberspace.